

MEMO

Aan : Gemeenten van Gewest Kop van Noord-Holland
Van : Ronald Eenkhoorn/Renilde spriensma
Kopie : Simone van Dijk/Joris Taanman
Dossier : X2494-01-001
Project : routing gevaarlijke stoffen
Betreft : Keuzemogelijkheden gemeenten t.a.v. routing

Ons kenmerk : MD-MO20060122
Datum : 7 februari 2006

Routeren of niet routeren? De keuzemogelijkheden

Vervoer gevaarlijke stoffen in kaart

De afgelopen maanden is door DHV in samenwerking met de regionale brandweer en de gemeenten gewerkt aan het in kaart brengen van het vervoer van gevaarlijke stoffen via:

- Weg
- Water
- Buisleidingen
- Spoor

Naast de reguliere gevaarlijke stoffen is aandacht besteed aan het vervoer van radioactieve stoffen, munitie en vuurwerk. Op basis van beschikbare gegevens over inrichtingen die gevaarlijke stoffen gebruiken en gegevens van vervoerders van gevaarlijke stoffen worden inschattingen gemaakt van de routes die voor vervoer van gevaarlijke stoffen worden gebruikt. Per gemeente wordt hiervan een rapport met kaarten gemaakt. De inventarisatie is echter nog niet afgerond; van verschillende gemeenten zijn nog niet alle gegevens en kaartmateriaal binnen.

Wanneer alle gegevens bekend zijn zullen de gemeenten een overzicht van de gegevens en een kaart ontvangen ter controle. Vervolgens zal eind maart een afsluitende werkbijeenkomst plaatsvinden, waarin:

- de resultaten worden gepresenteerd en toegelicht en de eindrapporten worden uitgereikt.
- wordt aangegeven op welke manier de gemeenten de gegevens kunnen gebruiken en up-to-date houden
- de manier waarop met het vervoer van gevaarlijke stoffen kan worden omgegaan, nu en in de toekomst.

Aan het begin van het project is na een eerste globale inventarisatie al verondersteld dat er wettelijk gezien geen knelpunten zijn, omdat vervoersintensiteiten dusdanig laag zijn dat bestaande normen niet worden overschreden. Dit beeld wordt tijdens de inventarisatie bevestigd. De resultaten van het onderzoek kunnen op verschillende manieren gebruikt worden:

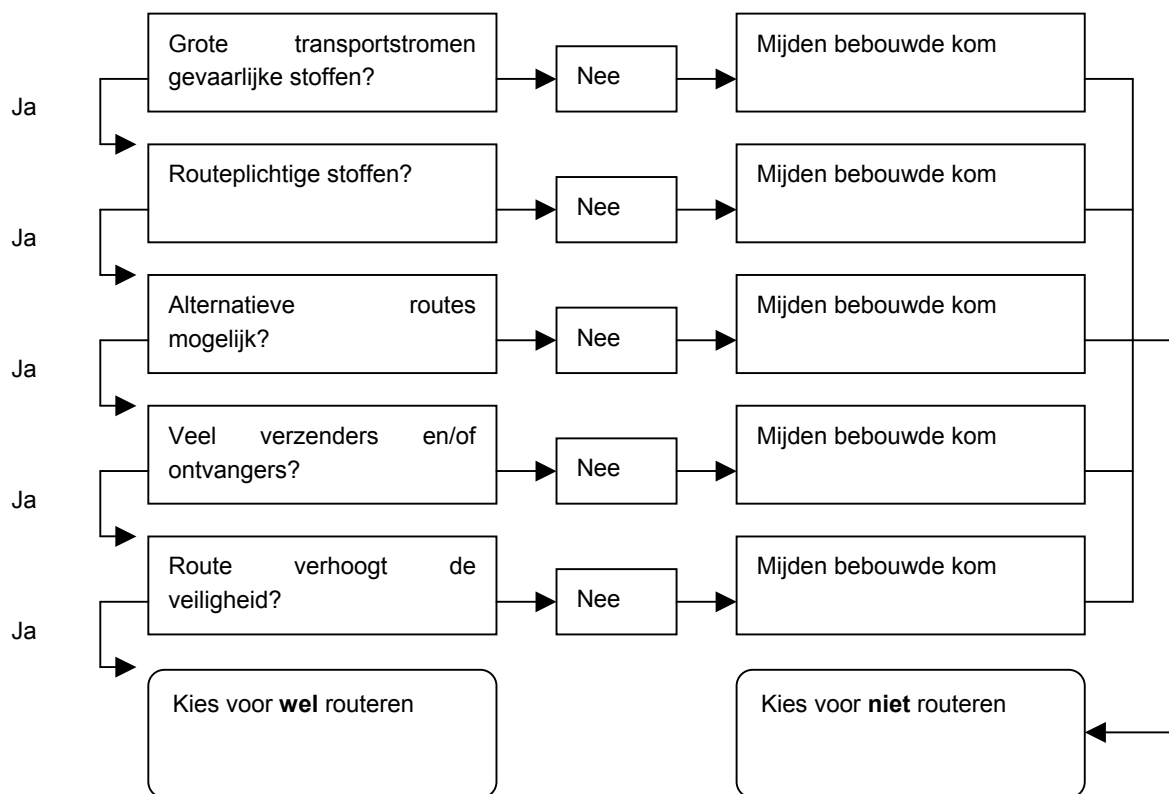
- De gemeenten kunnen de resultaten gebruiken om te communiceren met het bestuur en de burgers en bij overwegingen met betrekking tot nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- Om meer grip te krijgen op de veiligheid rondom het vervoer van gevaarlijke stoffen kunnen gemeenten besluiten om het vervoer van gevaarlijke stoffen te routeren of op een andere wijze vast te leggen in afspraken met inrichtingen en/of vervoerders.

Met betrekking tot dit laatste punt zijn er verschillende mogelijkheden. Deze mogelijkheden met betrekking tot routeren worden in onderstaand stuk toegelicht. Wanneer gemeenten er voor kiezen om (formeel of informeel) een route vast te leggen, zal DHV hierbij ondersteuning geven in de vorm van kennis en het voorbereiden en begeleiden van het proces. Hiernaast zal DHV een beknopte handreiking maken waarin beschreven wordt hoe gemeenten hun gegevens up-to-date kunnen houden.

Keuzemogelijkheden routering

1. Uw gemeente besluit te routeren
2. Uw gemeente besluit niet te routeren, maar wel afspraken te maken
3. Uw gemeente besluit geen aanvullende actie te ondernemen

Hieronder is de keuze voor al dan niet routeren schematisch weergegeven.

1. Uw gemeente besluit te routeren

Uw gemeente concludeert dat routeren bijdraagt aan de openbare veiligheid. Welke stappen moet de gemeente nemen om deze routering te kunnen realiseren? In onderstaand stappenplan wordt het traject naar routering beknopt toegelicht.

Wat moet de gemeente doen om te komen tot een formele routing?

De spelregels

- De gemeente mag gebruik maken van de eigen gemeentelijke wegen en de door het Rijk en provincie vrijgegeven wegen om te routeren
- De gemeente overlegt met de wegbeheerder als dit niet de gemeente zelf is
- De gemeente zorgt voor aansluiting van de route op het landelijke en provinciale net
- De gemeente overlegt met buurgemeenten over de onderlinge aansluiting van routes

Routing in 9 stappen:

Stap 1: Check met provinciale en regionale net

De gemeente onderzoekt eerst welke Rijks- en provinciale wegen in hun buurt vrijgegeven zijn. De gemeentelijke route moet hier op aansluiten.

Stap 2: Concept-ontwerp route

Op basis van de inventarisatie kan de veiligste route worden uitgestippeld. Hierbij verdient het de aanbeveling om direct belanghebbenden hierbij te betrekken. Hierbij moet gedacht worden aan politie, brandweer en het bedrijfsleven.

Stap 3: Overleg met wegbeheerders

De gemeente mag niet gemeentelijke wegen wel aanwijzen. Dit moet echter in overleg met de wegbeheerder.

Stap 4: Overleg met buurgemeenten

De routeringsplannen van twee buurgemeenten moeten op elkaar aansluiten. Ook zal de route het doorgaande verkeer naar een buurgemeente die niet heeft gerouteerd mogelijk moeten maken. Het wordt ook aangeraden om leges en handhaving met buurgemeenten af te stemmen.

Stap 5: Openbare voorbereidingsprocedure

Op de routing is de openbare voorbereidingsprocedure van toepassing. Deze bevat bepalingen rond het ter inzage leggen en inspraak.

Stap 6: Vaststellen routebesluit

De gemeenteraad stelt uiteindelijk de routing vast door het aanpassen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of door het vaststellen van een aparte routeringsverordening.

Stap 7: Bekendmaking

De vastgestelde routing wordt bekend gemaakt bij openbare kennisgeving. Daarnaast is het aan te bevelen om belanghebbenden (bedrijfsleven, vervoerders, verladers, gemeentelijke diensten etc.) apart te informeren over de route

Stap 8: bebording aanbrengen

De gemeente brengt waar nodig de oranje borden met zwarte pijl en stip aan.

Stap 9: handhaving

In de regel zorgen de regiopolitie en de Rijksverkeerspolitie (RVI) voor de handhaving.

Voordelen van routing

- Controle over vervoer gevaarlijke stoffen binnen de gemeente
- Alle transport in één keer geregeld
- Anticiperen/beter beheersen calamiteiten
- Bescherming kwetsbare objecten
- Betere communicatie en planning rond vervoer gevaarlijke stoffen

Nadelen van routing

- Implementatie vergt veel ambtelijke inzet
- Extra administratieve last rond ontheffingen
- Ontheffing nodig vanaf route tot inrichting
- Moet gehandhaafd worden

2. Uw gemeente besluit afspraken te maken met vervoerders en/of inrichtingen

Of uw gemeente nu wel of geen routing heeft, voor de vervoerders geldt altijd de verplichting om de bebouwde kom zo veel mogelijk te vermijden. Indien u geen routing wilt vastleggen, maar toch zeker wilt zijn van een optimale veiligheid, kunt ervoor kiezen om afspraken te maken met de vervoerders/ inrichtingen in de vorm van een convenant.

Wat moet de gemeente doen?

Stap 1: Inventariseren inrichtingen en vervoerders

Op basis van de inmiddels uitgevoerde inventarisatie kan een overzicht worden gemaakt van de relevante inrichtingen en vervoerders, die benaderd moeten worden.

Stap 2: Overleg met inrichtingen en vervoerders

Tijdens de overleggen worden afspraken gemaakt over het transport van gevaarlijke stoffen in de gemeente.

Stap 3: Opstellen convenant tekst

De afspraken worden vastgelegd in een convenant. Hiervoor zijn conceptteksten beschikbaar.

Stap 4: Ondertekening convenant door gemeente en bedrijf

Het College en de betrokken inrichtingen en vervoerders bekrachtigen het convenant door ondertekening.

Voordelen van het maken van afspraken met inrichtingen/vervoerders

- Geen administratieve lasten rond aanvragen ontheffingen
- Minder kosten aan leges
- Breder draagvlak (Bedrijven dragen vrijwillig bij aan een veiliger omgeving)
- Meer op maat bij klein aantal relevante inrichtingen/ vervoerders

Nadelen van het maken van afspraken met inrichtingen/vervoerders

- Convenant is niet wettelijk afdwingbaar
- Afzonderlijk met alle inrichtingen en vervoerders afspraken maken (dit aantal kan vrij groot zijn)

3. Uw gemeente besluit geen aanvullende actie te ondernemen

Het kan zijn dat de gemeente op basis van de resultaten uit de inventarisatie tot de conclusie komt dat routing of een convenant geen meerwaarde biedt voor de openbare veiligheid. In dat geval kan besloten worden geen aanvullende actie te ondernemen. Het verdient echter de aanbeveling om het transport van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente periodiek te monitoren en de geïnventariseerde gegevens actueel te houden. Het transport van gevaarlijke stoffen zal de komende jaren alleen maar toenemen. Het kan zijn dat het transport op een gegeven moment dusdanig is toegenomen, dat routing of een convenant alsnog wenselijk wordt.